

ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1911.

Ἀγαπητέ μοι φίλε Κύριε
Γεώργιε Λαμπράκη.

Ἐχάριστῶ θερμῶς σαί τε καὶ τῶ
οὐρανοῦ μοι σφίγγου σου διαποῦς ἀ-
ραμύθητους ὑμῶν λόγους ἐπιτὰ
θανάτῳ τῆς προφθιλευστάτης μου
θεγατρῶς Ἐλευθερίας.

πρὸς δὲ τῆν ἐράτησιν σου ἀνο-
μύνομαι διὰ τὸ δαιμόνιον τοῦ Σου-
κρατοῦ διὰ δύναμιν καὶ ἐρίους
φιαν ὡς φωνὴ τῆς ἔθνης συνειδήσου
ὡς ἢ ὡς ἐπισημαντικὰ τοῦ θεοῦ διὰ
τῶν συνειδήσεως τοῦ Σουκρατοῦ δι'
οὗς λόγους ἐκλήθημι ἐν σελ. 103 καὶ
ἐξεφῆς τῶ γνωστῆς σοὶ ἱστορίας ἐν
βυσοσείας.

Τὸν Σουκρατὴν οὐχὶ σπανίως ἀπέ-
τρεπεν ἀπὸ τῆς εὐτελέσεως πράξεως

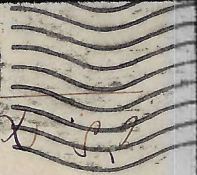
τινας ἢ σκοποῦ τινος τὸ φαρόν καὶ ἰ-
σχυρόν συναίσθημα, ὃ εἴ τι μελετημένη
πράξις ἢ ὁ σκοπὸς δὲν πράξει καὶ ἐλευθε-
ροῦ ὡς ἀνάγκη ἢ ἐπιβραβεῖς. Τὸ ἀνο-
τρέπιδμόν τοῦτο συναίσθημα ἢ ὁ θάνατο
μὲν φαρότητα ὁ Σωκράτης, δὲν ἐπι-
νωσὲ δ' ὅπως σαφῶς τὸν λόγον αὐτοῦ
καὶ δια τοῦτο εἰσάγει αὐτὰ ὡς πράξις
ξένης καὶ οὐχί ἴδια. Τοῦτο τὸ ἰσχυ-
ρὸν μὲν καὶ φαρόν συναίσθημα περὶ
τοῦ ἀναρρηστοῦ πράξεώς τινος, ἀλλ'
οὐ τινος τὸν λόγον σαφῶς δὲν ἐγίνω-
σαν, ἀνόμαζεν ὁ Σωκράτης καὶ θεῶν
καὶ δαιμόνιον συμφῶν, καὶ θεῶν καὶ
δαιμονίαν φωνήν, ἣ τις ἐγίνετο καὶ
ἐσήμαιεν αὐτῷ τι.

Ὡστε τὸ δαιμόνιον ἢ ἡ δαιμονία φω-
νή, ἢ ἡ θοθάνετο ἐν αὐτῷ μηχανικῶν
ὁ Σωκράτης, εἶνε τὸ περὶ τοῦ ἀναρρη-
στοῦ πράξεώς τινος συναίσθημα, ὅπερ
ἰσχυρὸν μὲν καὶ φαρόν ἢ ὁ θοθάνετο, δὲν
ἐγίνωσεν δ' ὅπως σαφῶς καὶ καθαρώς τὸν λό-

γον' αὐτοῦ.

Τῆν ἀπαγορευμένην ταύτην εὐδαιμονίαν φανερὴν
ἐδύνατο ἢ αἰετοῦ ἢ λιωράτου ἀφ' ὁσάμει ἤγει-
ρετο φηγόμενος ἐν τῇ συνειδήσει αὐτοῦ ἡθικῶς
τις δισταχτικὸς χωρὶς γὰρ ἔχει γνῶσιν αὐτῆς
εὐριθείας καὶ φιλοσοφικῆς, β' ὁσάμει καταλα-
βάνει αὐτὸν φροντίζοντα καὶ μέρημινα περὶ
ταῦτα ἐπιμοχθηθαιάτα διαβάματα τινος αὐ-
τοῦ, γ' ὁσάμει πράξῃς τε καθ' ἑαυτὴν μήτε
ἡθικῶς μήτε πόμπῃς ὅσα δὲν συνεβέβα-
λετο, πρὸς τὸν τρόπον τῆς γῆν καὶ φερεσθαι
αὐτοῦ, δ' ἡ ἀσφαλίαν ἀρρομῶν ἀνυποβ-
γῆστοι ἐσέριαι ἐδύνατο νὰ ἐπιδρῶσιν
ἐπὶ ταῖς διαβάσεσι καὶ ἀποβάσει αὐτοῦ, εὐ-
σαρεῖ λόγους δὲν ἐδύνατο νὰ ἔχει,
εὐλόγως ἀρα τὸ διαφρόνιστον τοῦ λιωρά-
του θεωρεῖται ὡς ἡ εὐδαιμονία φανερὴ
τοῦ περι ἀναρριέστου ἔντε τοῦ λόγου
καὶ ταῖς πράξεσιν ἀπορριμῶσιν ἀνασθεῖρα-
τος. Τὸ συναίσθημα τοῦτο ἀντελεχίαν
ἐκέρυ ἐν τῇ λιωράτει, ἀνεπλήχως δ' ἔπειτα
ἀπὸ τῆς ὀφουσίης καὶ τῆς ἀματαπονίστου πα-
ρατηρῶσως ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν ἄλλων ἀν-
θρώπων καὶ κατέστη οὕτω βέβαιον καὶ

ἀσφαδὲς, ὡς εὖ ἰδύτατα διεφύδωλο
ὅπου τῶν ἀποτυχομάτων, ἢ ψυχολογι-
κῶς δ' ὁμοίως ἀρχὴ αὐτοῦ ἔμενεν ἀπὸ
παρασκευασμένων ἐν τῇ συνειδήσει τῆς
ἐκπαίδευσης. διὰ τοῦτο ἐφαίνετο αὐ-
τῷ ὡς τις εὐθεὺς ἀπομακρυνθεὶς περὶ
ταῦτ' ἐπαμολογημάτων τῶν αὐτοῦ
πράξεων, ὡς ἐσώφιστον τι χρησιμώ-
τερον, ὡς φαντασίον. Περὶ ὅσον ὁ ἄνθρωπος
πᾶσι δὲν δύναται νὰ εἴρῃ διὰ τῆς δια-
νοίας αὐτοῦ συμβουλεύμεθα, λέγει δὲ
ἐκπαίδευται, τὴν ἐπιθυμίαν καὶ ἀνεπιθυ-
μίαν. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου
τῆς θεῆς οὐσίας μετέχουσα εἶνε προσεπι-
στερον καὶ οἰκειότερον τῷ θεῷ ὄρ-
γανον, ἵνα δι' αὐτῆς εὐδηγῶσθε τὰ
βασιλικάτα αὐτοῦ ἀμεσώτερον ἢ διὰ
τῶν σαρκῶν ἀρχῶν τῶν φύων καὶ τῆς πλῆ-
σεως τῶν πτηνῶν. Ἐντεῦθεν ἐμφανίται
διὰ τὸ συναίσθημα εὐεῖνο, οὐ λόγον βίβ-
λοσιμον δὲν ἐδύνατο νὰ ἴδωσθε, ἐθεύρει ὡς αὐ-
καθεῖν τοῦ θεοῦ διὰ τῆς ἰσχυρῆς τῆς
παντοκράτου καὶ τῶν δυνάμεων ἐπιφανώσεως, ἣτι
εἶνε ἡμῶν γυνώσκῃ ὡς δαιμόνιον τῷ ἐκπαίδευ-
ταί. Χαίρετε μοι. ὁ ἀγαθὸς κληρικός Δὲ

Ευταλφω

Προς τον Κόμμο
Κόμμο, Δελφίνι
Κόμμο, Κονσταντινούπολη
Κόμμο, Α. Μ. Κόμμο

